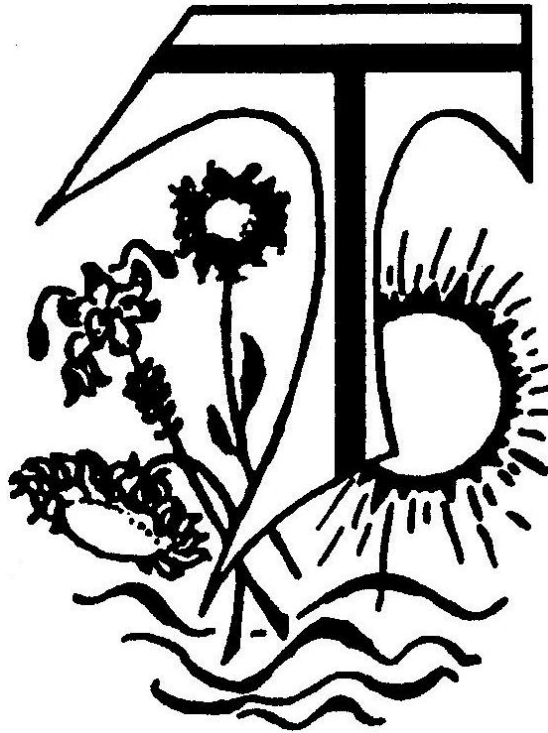

**VIERING VAN DE
VIERDE ZONDAG
VAN DE VASTEN**

*De wind blaast waarheen hij wil;
je hoort hem wel suizen,
maar je weet niet waar dat vandaan komt
en waar het heen gaat.
Zo is het met ieder die geboren is
uit de adem van de Geest.
(Johannes 3)*

VOORAF

Orgel

INTREDE.

Lied

t.: S. de Vries

m.: W. Vogel

Ongeziene vreemde verten; (2c)

WELKOM.

*Zoals licht uit duister,
de morgen uit de nacht, -
zoals een frisse lente
uit duffe winterslaap, -
zoals lach en traan
uit een bewogen ziel -
zo ontluikt wonderlijk leven uit
't vurige hart van de aarde, -
hoop en vertrouwen uit
't hartelijke diep van de mens.*

*Het is vasten
tijd van bezinning voor
zowel kerk als maatschappij
om weer licht te zien
en te ontdekken hoe
uit het dal op te staan
een andere weg te gaan.*

*Welkom u allen hier
omwille van elkaar, in Gods naam.* +

Lied. Ongeziene vreemde verten; (1c)

SCHULD BEKENNEN

V. De nood die heerst
en ik met lenig;
de helpende hand
die ik niet toestEEK.
De troost die wordt gevraagd
en ik niet breng.

**A. Het zij me vergeven
door wie er onder lijden.**

V. Het recht
dat wordt geschonden
en ik niet verschaf;
de liefde die ik niet toon.
De trouw die ik beloof
en niet opbreng.

**A. Het zij me vergeven
door wie er onder lijden.**

V. De wonden die
worden toegebracht
en ik niet heel;
het leven dat ik schend.
Mijn God die me vraagt
en die ik afval.

- A. **Het zij me vergeven
door wie er onder lijden.
het zij me vergeven
door U, mijn God.**

BEZINNING

- A. **Kyrie eleison
Kyrie eleison
Kyrie eleison.**

*Brood is er om te eten
en uit de mond te sparen.*

moment

*Voldoende houdt smaak;
overdaad gaat tegen staan.*

moment

*Het teveel van de een
maakt het tekort van de ander.*

- A. **Kyrie eleison
Kyrie eleison
Kyrie eleison.**

GEBED

Er is zoveel
wat me bezig houdt
waar ik achteraan ga
waartoe ik me verplicht.

gezegd

Er is zoveel
dat verblindt
de stilte verstoort
de rust verjaagt.

Er is zoveel
waardoor ik mezelf verlies
en aan U, Onnoembare
gedachteloos voorbijga.

- K. Als Gij niet zijt *t.: Peer Verhoeven*
de grond waarop ik sta *m.: Willem Vogel*
de bron waaruit ik put
de einder waarheen ik ga -

als Gij niet zijt
wie ben ik dan in tijd
en eeuwigheid ?

EERSTE LEZING

2 Kronieken
36,14-16.19-23

In die tijd maakten zowel hooggeplaatste priesters
alsook het volk zich herhaaldelijk schuldig aan hei-
dense gruweldaden en ontheiligden de godgewijde
tempel van Jeruzalem.

De God van hun vaders stuurde telkens opnieuw gezanten, want Hij had met zijn volk te doen en zijn huis ging Hem ter harte. Maar zij sloegen geen acht op Gods gezanten, lachten met hun boodschap en maakten zich vrolijk over de profeten. Zo moest Gods toorn uiteindelijk wel genadeloos losbarsten. De koning der Chaldeeën stak de tempel in brand, brak de muur van Jeruzalem af en brandde alle paleizen plat waardoor alle kostbaarheden verloren gingen. Wie aan het zwaard ontkomen waren werden in ballingschap weggevoerd naar Babel waar zij de koning en zijn zonen als slaaf moesten dienen. Dit heeft geduurd tot de Perzen aan de macht kwamen. Zo ging de voorspelling van Jeremia in vervulling: 'Zolang het land zijn sabbatjaren niet vergoed gekregen heeft zal het braak blijven liggen: zeventig jaar lang.'

In het eerste regeringsjaar van koning Cyrus ging Jeremia's voorspelling in vervulling dat de Heer de geest zou wakker roepen in de koning van Perzië. Deze liet in heel zijn koninkrijk de volgende boodschap afkondigen en ook schriftelijk verspreiden. 'Hier spreekt Cyrus, koning der Perzen: De God des Hemels die mij alle koninkrijken der aarde heeft geschonken, draagt mij op voor Hem te Jeruzalem in Juda een tempel te bouwen. Daarom: allen onder u die tot 's Heren volk behoren keren onder zijn hoede naar Jeruzalem terug.'

Lied.

*t.: Sytze de Vries
m.: Willem Vogel*

Wat brengt de mens het zwoegen op; (1c)

HET EVANGELIE

Johannes 3,1-8

Nikodemus, een vooraanstaande jood, kwam in de nacht bij Jezus en zei: Rabbi, gij moet wel van godswege als leraar gekomen zijn, want alleen als God met hem is kan een mens doen wat gij doet. Jezus gaf hem ten antwoord: Voorwaar ik zeg je, dat als iemand niet wedergeboren wordt hij het Rijk Gods niet kan zien. Nikodemus zei hem: Hoe kan een mens geboren worden, als hij al oud is? Moet hij soms in de schoot van zijn moeder terugkeren en opnieuw geboren worden? Jezus antwoordde: Voorwaar ik zeg je: als iemand niet geboren wordt uit water en geest, kan hij het Rijk Gods niet binnengaan. Wat geboren is uit het vlees is vlees, en wat geboren is uit de Geest is geest. Verwonder u niet als ik je zeg: Ge moet opnieuw geboren worden. De wind blaast waarheen hij wil; je hoort hem wel suizen, maar je weet niet waar dat vandaan komt en waar het heen gaat. Zo is het met ieder die geboren is uit de adem van de Geest.

Lied. Wat brengt de mens het zwoegen op; (1c)

MEDITATIE

*In het water en in de regen
in het licht en in de zon
trilt de energie van de schepping.*

*In de bomen en in de beesten
in de rivieren en in mijn aderen
stroomt het sap dat leven geeft.
In het grootste en in het kleinste
in de sterrenstelsels en in de atomen
bruist de waterval van de geest.
Eindeloos ver en onnoemelijk nabij
ruist de liefde van de Heilige.
Het grootste en het kleinste
zijn onmogelijk te bevatten.
Maar voor wie stil is van binnen
vallen de obstakels weg
gaan de hemelluiken open
wordt het groots patroon eenvoudig.
Het geheim onthult zijn kern
in de eenheid van de dingen.
(Catharina Visser Gedoopt in licht 2008)*

Vandaag een typisch verhaal uit het Johannes' evangelie, - een verhaal uit de jonge christelijke gemeente in Klein-Azië, waarin Nikodemus, vooraanstaand joods notabele, tegenover Jezus onbegrip toont en domme opmerkingen maakt. Onbegrip is in dit evangelie schering en inslag. Zo heeft Jezus het met de Samaritaanse vrouw over water dat hij haar geven zal, waarop de vrouw lacherig reageert met: man, je hebt niet eens een emmer en de put is diep ...

Het ging Jezus natuurlijk niet om gewoon water maar om zijn geloof en vertrouwen die mens en wereld als een bron zullen laven en verkwikken. En toen, volgens een verhaal in Johannes, Jezus zei dat hij Abraham 'gezien' had. lachte het volk hem uit omdat hij, nog lang geen vijftig, beweerde Abraham toch al te hebben gekend.

In het verhaal over de Samaritaanse gaat het niet over water uit put, zee of kraan, - in 't verhaal over Jezus en Abraham niet over leeftijd en in het gesprek van Jezus met Nikodemus gaat het niet over 'n tweede fysieke geboorte.

Het gaat hier om een heroriëntering in 't leven, een nieuw begin, - zoals de joden, aldus de eerste lezing, na verval en verbanning in staat werden gesteld rond een nieuwe tempel als land en als volk een nieuw begin te maken.

Heroriënteren, een nieuw begin maken ...
het spreekt ons in deze tijd wel aan, want allerwegen wordt gesteld dat de economische crisis niet alleen vraagt om hervorming van de geldmarkt, maar noopt tot een andere opzet van leven en samenleven, tot een andere grondhouding en mentaliteit, tot een herwaardering van lang verslonsde menselijke gaven en talenten, zoals gevoelen, beleven, intuïtie en mystiek naast het te eenzijdig bewierookte wetenschappelijk kennen, technisch kunnen en produceren.

Al meer dan een halve eeuw klinken stemmen van dichters en denkers die waarschuwen voor de weg die 't westen gevolgd is als was het eenrichtingsverkeer op een voorrangsweg.

Onder hen denkers en dichters van naam, maar ook
- verrassend toch - opvallend veel biologen, natuur-
kundigen en scheikundigen, zeg maar mensen
uit 't zeer gewaardeerde succes-circuit.

Tegen het einde van de vorige eeuw schrijft een
van hen te hopen, dat de mensen hier zich gaan
afvragen wat hen bezielt, welke 'dogma's' hun leven
beheersen en als een profeet zegt hij:

'Neem nu het economische groeiprincipe. Dat is toch
gewoon 'n meneer die steeds dikker wordt tot het
moment dat hij knapt!' (Marcel Messing)

Een ander, chemicus en filosoof, schreef:

'Er komt een moment dat de rek uit het nieuwe is
en er alleen nog maar varianten in het absurde
te vinden zijn.' (Andre Klukhuhn)

Zo concreet en zo - naar het lijkt - op de crisis in onze
dagen toegesneden zijn zij, die bezinnend over mens
en maatschappij schrijven niet vaak.

Ze wekken niet de indruk dat het remedium voor
alle dreigend en gekomen onheil enkel zou bestaan
uit een ander financieel en marktstelsel.

Ze spreken bij herhaling over een bijna niet op
te brengen radicale verandering van mentaliteit,
die ze - godsdienstig of niet en te beginnen met
Godfried Romans in de jaren vijftig - bijna allen
een 'omwenteling van religieuze aard' noemen.

'Om vernieling van het leven te voorkomen is zoiets
als een levensbeschouwelijke omwenteling van
religieuze aard nodig en dat is nogal wat!

Het houdt in dat het besef van eenheid tussen
mens en natuur, 't deelnemend bewustzijn dat met
de eeuwen verloren is gegaan, hersteld wordt.'

Als een refrein herhalen deze denkers, dat
de westerse mens weer moet ervaren geen
splinter, geen fragment, geen los deeltje, 'geen
verweesd individu' in de ruimte te zijn, maar dat hij
deel uitmaakt van een groot zinnig geheel,
waarin hij een betekenisvolle plaats en taak heeft.

Zij vragen meer aandacht voor de binnenkant,
voor de menselijke intuïtie naast zijn verstand,
werk als zelfexpressie naast werk als arbeid,
mystiek beleven naast wetenschappelijk kennen,
meditatie en bezinning naast druk in de weer,
stilte en rust na onvermijdelijk gedruis en actie.
Zij vragen om evenwicht, om de héle mens.

*Ik geloof dat het transcendente, religieuze en het
spirituele fenomenen zijn die in ons leven horen en
onmisbaar zijn voor de menselijkheid van mens en
wereld . . . Ik raak er steeds meer van overtuigd dat
spiritualiteit, religiositeit en geloof in wat ons
overstijgt de einders zijn waar wij naar toe leven,
omdat juist zij tot het specifieke bereik van het
menselijke horen. Maar dan hebben wij dringend
behoefte aan een meer humane cultuur die ons deze
waarden aanreikt om ons deze vervolgens eigen te
maken ...*

(Prof. Catharina Halkes)

BELIJDENIS

lied

t.: M. Zagers

m.: W. Vogel

**A.: Om God te leven heeft Hij mensen
aan de rand van dood en samenleven
een open hand gegeven maar meer nog:
geloof, geloof in zichzelf en het leven.**

K.: *Zoveel mensen aangetast
in hun eigenwaarde
anders-zijn het wordt een last
een lot zwaar mee te dragen.*

**A.: Om God te leven heeft Hij mensen
aan de rand van dood en samenleven
een open hand gegeven maar meer nog:
geloof, geloof in zichzelf en het leven.**

*Niemand meer of minder mens:
'Laat je zien en horen,
beeld van God, zo onbegrensd
en mooi, te mooi voor woorden.'*

**A.: Om God te leven heeft Hij mensen
aan de rand van dood en samenleven
een open hand gegeven maar meer nog:
geloof, geloof in zichzelf en het leven.**

ONDERBREKING.

Brood en beker

Collecte

BROOD EN BEKER.

Laat je niet verblinden
door dwaallicht, schone schijn;
niet overschreeuwen
door nolle leuzen, halve waarheid.

Laat je niet vullen
met maaksels van eigen makelij;
niet verlammen door hebben en halen.

Want oneindig veel verder
reikt je heimwee; oneindig
veel dieper je hartenwens.

Breek samen het brood,
deel de beker zoet en zuur.
Leef met elkaar, zo kwetsbaar
als we zijn en geheel en al
op vertrouwen aangewezen.

GEDACHTENIS.

Bid voor die tobben en pijn hebben -
't blijft niemand bespaard.

Bid voor die meelevend bijstaan -
iedereen wordt ooit gevraagd.

Bid voor die ons zijn voorgegaan;
dat ze niet vergeten raken.

Met eerbied noemen wij bij hun naam:

Geen mens voor niets geboren;
geen goed voorgoed verloren.

GEBED AAN TAFEL

Woord
en lied

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

V. *Waar Hij was,
die mens Jezus Christus
kwamen lammen in de benen,
gingen doven de oren open en
vielen blinden de schellen van de ogen.*

*Waar Hij was
vluchtten kramp en koorts
uit het lijf van de mensen,
werd de gemeden melaatse
in de kring opgenomen en
zieken de straffende vinger Gods
uit net hoofd gepraat.*

*Waar Hij was
werden brood en vis van harte gedeeld
en groeide uit amper iets voor één
overvloed voor allen.*

*Waar Hij was
verliet God zijn hoge hemel
en werd een vader
die leeft en lijdt met de mensen.*

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

*Hij was een prater,
had het hart op de tong.
Met niet dat moeilijke
van geleerden die
met letter en wet
het leven verduisteren.*

*Hij vertelde het daagse leven.
Over een zaadje zo klein
en de boom zo groot;
over een man met schuren vol
en zo arm als wat;
over een kind dat
wegliep en terugkwam;*

*over mensen die
bij het goed wat ze doen
en het kwaad wat ze laten
niet weten dat zij U, God,
voor zich hebben.*

*Duidelijke taal voor
wie horen wil.*

*Onvergetelijk wat Hij zei
over de vrije vogels:
ze zaaien niet, ze maaien niet,
ze slaan niet op in schuren
en lijden desondanks geen gebrek.*

*Over de bloemen in 't wild:
ze zetten geen stap,
ze spinnen geen draad
en er is geen mens die
gekleed gaat als zij.*

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

*In dit vertrouwen
heeft hij van de wereld
afscheid genomen.
Hij nam brood
zegende, brak het en zei:
Dit ben ik en ik beloof u vast
dat ge zult eten en drinken
aan mijn tafel in Vaders huis.
Neem het, eet het. -*

*Hij nam de beker, zegende die,
reikte hem over en zei:
Neem de beker van Mij over
en geef hem door;
want ik zal er pas weer van drinken
wanneer alles is volbracht.
Doe wat ik heb gedaan
en vergeet me niet.*

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

*Bij leven niet begrepen
en in de steek gelaten,
gedoemd te worden vergeten
is Hij onweerstaanbaar
doorheen de dood
tot leven gekomen -
is Hij voor allen die in Hem
hun ware aard en God herkennen
geworden die Hij is:*

*de mens een naaste,
God een zoon.*

*Bid
zoals Hij gebeden heeft.*

ONZE VADER

COMMUNIE.

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.

Lied.

GEBEDEN

Woord en lied

*Bidden en meedoen
met die alleen zijn,
van tijd en ruimte niet weten;
aan wie zon en lente
ongezien voorbijgaan.*

- A. Wat in mensen leeft** *t.: M. Zagers*
aan vreugde en verdriet *m.: W. Vogel*
het wordt gedragen
op de woorden van een lied.

*Bidden en meegaan
met die nieuwe wegen banen
en schrammen oplopen;
die proberen op te bouwen
en afbraak wordt verweten.*

- A. Wat in mensen leeft**
aan droom en visioen
het staat geschreven
in verhalen nu en toen.

*Bidden en meeleven met
die eerlijk en nijver in werken
van de baan raken;
met de miljoenen die hun kinderen
niet te eten kunnen geven.*

- A. Wat in mensen leeft**
aan twijfel en geloof
het houdt ons gaande
als een stille stem van hoop.

ZEGENWENS

Zegenen wij elkaar, vooral hen
die ons hard nodig hebben.

En de hele wereld moge
gezegend zijn in de naam van
Vader, Zoon en Heilige Geest.

AMEN.

ORGELSPEL